

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Melyek hosszabb tartalmúak...
Hirdetési díj:
Melyek hosszabb tartalmúak...
Hirdetési díj:
Melyek hosszabb tartalmúak...

gárok!

szem figyelemzetni ön-
ezen sz. kir. város
alkalomból, hogy ő
királynk — kegyes-
alai közé érkezn — s
menyhez méltó üne-
zánkdeckoznak fogadni:
az utcák és házak
lókka l
kell gondoskodniok!
an a zászlógyártmány
sztergályos, aranyozó,
ő munkákkal van ösz-
elkészítése mind nagy
— másrészt pedig
már- eddig is tul vagyok
főfogva kérném a meg-
emben mivel korábban

teljesen tájékozva le-
ből a szövetekeket és
megrendelhessem,
megrendeléseknek
sem leszek képes meg-
tisztelettel
elovits Lajos
házzal szemben.

ADÓ.

2566. szám
LO- hoz czim-
kavéház, eset-
ségnek is kiadó.
ugyanott.

Köszövények

Terheszetes, hogy első sorban azoknak
a segély-kiáltását halljuk meg, kiket köz-
éltünkben ért a veszedelem. Szomszedainknak
szerecsnetlensége közvetlenül érint bennünket
s midőn megindul a jöteknység forrása, an-
nak tudót vize legelőször is hozzájuk hat el.

IRDETMEY.

sz. kir. város tanácsa
etik, miszerint:
ros és a Hatvan
tulajdonát tevő
cozai házak után
birtosok tulajdonát
en,
ai házak után ki-
ai házak után s a
donát tevő öndódi
6 vadászati jog
től illetve nov.
1895. évi aug. 1-ig
33 hold és 10
mely a nagyerdő
zik, az 1890 évi
tehát az 1896 évi
döre, a városi
megtekinthető fel-
shaz nagytermé-
ber hó 17. napján
verésen haszon-

ADÓ.

2566. szám
LO- hoz czim-
kavéház, eset-
ségnek is kiadó.
ugyanott.

IRDETMEY.

sz. kir. város tanácsa
etik, miszerint:
ros és a Hatvan
tulajdonát tevő
cozai házak után
birtosok tulajdonát
en,
ai házak után ki-
ai házak után s a
donát tevő öndódi
6 vadászati jog
től illetve nov.
1895. évi aug. 1-ig
33 hold és 10
mely a nagyerdő
zik, az 1890 évi
tehát az 1896 évi
döre, a városi
megtekinthető fel-
shaz nagytermé-
ber hó 17. napján
verésen haszon-

ni óhajtók az-
éreltelekben lát-
%-át bánatpénzül
kezéshez kész-
ak.
augusztus 21.
rosi tanács.

Segélyt a tüzkárosultaknak!

Hazánkat egymásután érik a sújtó csa-
pások. Ha egyik évben az árvizektől meg is
vagyunk kímélve, akkor tűzvész pusztítja vá-
rosaikat és falvainkat; ha gabna-termenyeink
jól sikerülnek, akkor szárazság pusztítja el a
kapás növényeket; örömrünk sohase teljes,
mert a pohárba, melyet ajkunkhoz emelünk,
mindig vegyül a róm is.

Igazán: „Rég veri már a ma-
gyart a teremtó!” — Valóban csoda,
hogy annyi csapást el tudunk viselni, hogy az
elemekkel folytatott harcban ki nem faradunk,
hogy munka kedvünk el nem lankad, hanem
hangya-szorgalommal újra építjük a romokat!

Mindig van mit újra építenünk. Egyszer
a víz, másszor a tűz dulja fel lakhelyeinket.
Mihelyt az elemek pusztítása megszűnik, kez-
detet veszi az építés.

A jöteknység, melyre nálunk tág ter-
nyilik, meghozza adozatát, a csapások alatt
elcsüggedt lelkekre új elszántság költözik s a
sebek lassanként hegedni kezdenek.

A veszharang mindennap megkondul.
Ott, hol azelőtt virágzó városok és falvak
állottak, csak füstölög, uszások romhalmaz ma-
rad. Távoibam és közelben láng-nyelvek csa-
pódnak az egre s jöteknység felhő helyett szip-
orkával vegyült füst-felleg borítja az eget.

A kétségbeesés segély-kiáltása hallatszik
mindenfélől! Segélyt kérnek koldussá lett csa-
ladok ezrei, kerő szavuk illetlenül ne hagyja
sziveinket!

Természetes, hogy első sorban azoknak
a segély-kiáltását halljuk meg, kiket köz-
éltünkben ért a veszedelem. Szomszedainknak
szerecsnetlensége közvetlenül érint bennünket
s midőn megindul a jöteknység forrása, an-
nak tudót vize legelőször is hozzájuk hat el.

Közéltünkben tegnapelőtt két nagy tűzvész
pusztított. Egyik Tokajt, a másik pedig Ka-
bát hamvasztotta el. Mindkettő tősgyökeres
magyar város, lakóikat vér-rokonság kapcsolja
hozzánk, hogy ne inditná meg tehát sziveinket
azon rettentő csapás, mely őket érte?!

Eppen a legrosszabb időben támadt a
kabai tűzvész. Az udvarok és mellék-épüle-
tek tele voltak könnyen gyuladó anyagokkal,
— a gazdag Isten áldás, melyet a földmivelő
nép a mezőről betakarított, könnyen emész-
hető predájává s tápszerévé lett a bősztelt
elemnek; a nagy szárazság következtében a
kutak kikapadtak s a szelvihar, mely tegnap-
előtt dühögött, félelmes mértékben elszette
a tüzet.

A kigyult épületekből nem lehetett meg-
menteni semmit. Életét kockáztatta az, a ki
apró ingóságaiak megmentésére törekedett.
A fékezhetetlen elem megemészett mindent, a
mit csak utjában talált. A kigyuló lángnyel-
vek pokoli diadalmenetben haladtak előre,
házzól-házra.

A teljes pusztulás képét mutatja Kabá-
nak nagy része. A nők kezeiket tördelik, a
család-apák homlokán emésztő gondok fellege
borong. Egy év fáradságos munkájának ered-
ménye megsemmisült, hosszú idők szorgalmá-
nak megtakarított feleslege pár perc alatt
elpusztult. Honnan várjaanak segélyt, ha nem
tőlünk, szomszedaiktól, a vidék büszkeségétől:
Debreczentől?!

Az irgalom és könyörület nevében emel-
jük föl kerő szavunkat a segély-nyújtásra!
Debreczen népe a szerencsétlenek jaj-szavát
mindég meghallotta s nem farkadott s se-
gély-nyújtással. Debreczen népe elég gazdag
arra, hogy a kabai tüzkárosultak nyomorán
segítsen. A jölet fölöslegéből nyújtunk segélyt
a szűkölködőknek!

Kétszeresen ad, a ki gyorsan ad. A tüz-
károsultak javára a legcélszerűbb adományt is
közönnel fogadjuk s nyilvános nyugtázás
mellett rendeltetési helyére juttatjuk.

Kabának derek, becsületes, szorgalmas
magyar népét ne engedjük inségbe dőlni, —
hisz mi sors várna akkor reánk, ha mi ma-
gyarok se segítők egymást?!

A jöteknység mi nálunk nemcsak erköl-
csi, de hazafias erény is s meg vagyunk róla
győződve, hogy ezen erényt a kabaiakkal
szemben is gyakorolai fogja Debreczen lakos-
sága!

Beltöldei hírek. A dán trónörökös Bu-
dapestben. A dán trónörökös néhány nap óta
Budapest vendége. A „Huagaria”-számlóban
vett lakást, hol „Kronprinz Friedrich von
Dänemark” név alatt jegyeztette be magát a
vendéglátóknak. — T u d ó s a p a l o c z o k
k ö z t. Dr. Papay Károly a földrajzi társaság

Bizonyosan senki sem mondta nekik,
hogy azt ne tegyék, — gondolta. Addig gon-
dolkozott rajta, míg vegre elhatározta, hogy a
papájától megkérdezi.

Eppen a reggelinélült, újságot olvasott
és cotelettet evett, mikor kis lánya belepett.
— Papa, — kezdé ünnepélyesen, mialatt
komolyan nezett reá, „mit tartasz a betörők-
ről általában?”

Az általában” kedvenc szavajárása volt,
mivel atyjának egy barátja — kinek mindig
volt a zsebében bönbon számára — gyakran
hasznalta ezt a szót.

A papa megfordult és bámulva tekintett
reá: „Betörők! általában! mi jut eszedbe,
tündérke? — ezt a becéző nevet találta ki
számára. „Tündérke, hol van mama?”

Még ágyban van, dear papa, és nem
szabad őt haborgatnunk. A tegnapi bál kifá-
rasztotta és meg aludt, midőn ma reggel szob-
ájában voltam. — Tehát mit tartasz a betö-
rőkről, papa?

Azt hiszem, hogy rossz emberek, na-
gyon rosszak, kedves tündér.

Hát nincs jó betörő, papa?
Nem hiszem; tudod gyermekem, szá-
bály szerint, és mosolygott, mint felnőt ember-
berek többnyire szoktak Edith kérdésein, —
a betörők és tolvajok nem szoktak magukat
illelmes finomság és feddhetlen életmód által
kitüntetni.

megbízásából a palócok földjére ment nép-
rajzi kutatások czéljából. — Dr. Koltai
Virgil benedekrendi tanár és irodalom
történész, mint a „M. Híradó” írja, kilépett
a benedekrendi szerzet kötelékéből s a fő-
városban nyert alkalmazást. — A k o l o z s -
v á r i e g y e t e m magyar irodalmi tanszékére
Dr. Széchy Károly nevezetett ki. — F i n -
n á c z y Gyula kir. tanácsos, szegedi kir.
penzügyigazgató, hason minőségben a buda-
pesti vidéki kir. penzügyigazgatósághoz át-
helyeztetett. — H a l á l o z á s. Apt. Kamill
miniszteri tanácsos a vallás és közoktatás-
ügyi miniszteriumban, tegnap reggel elhunyt.

A német császár és a czár. Berlin,
aug. 26. „Voss. Zig.” a német császár
oroszsországi utjáról ezeket írja: Az itteni
politikai körökben elterjedt ma nézetet, hogy
a német császárnak az orosz udvarnál tett
látogatása kapcsán a külügyi viszonyokban
semmi fontos elhatározások sem várhatók,
még Caprivi és Giers ismételt tanácskozásai-
nak és a birodalmi kancellárnak egy órai
magánkérdegetésének a híre se képes meg-
ingatni. Ellenben beavatottak már a kancellár
elutazása előtt akarták tudni, hogy ille-
telkes személyek részéről Petervárt gazdaságba
vágó, a határforgalom megkönnyítését illető,
bizonyos vámnemhezsegek csökkentését és a
németországi ismert pénzügyi megtorló intéz-
kedések megszüntetését czélzó kérdésekben
tanácskozások fognak folyni. Erre való tekin-
tetelrel itt azt sejtik, hogy az említett tanács-
kozások ebben az irányban mozogtak és az
árfolyam mar bekövetkezett kedvező alakulá-
sából arra következtetnek, hogy a tanácskozá-
sok már is kedvező eredményhez vezettek.

Külföldi hírek. Emléktábla Rudolf
trónörökösnek. Hefiauból jelentik, hogy Gams-
ban vasárnap delután volt ünnepélyes lelep-
lezése annak az emléktáblának, melyet Krausz
kormánytanácsos állítottatott fel Rudolf em-
lékére. — V i l m o s c s á z á r é s a c z á r.
Vilmos császár most már hazatérőben van
oroszsországi utjáról. A czár, hly szerint na-
gyon örült a német császár tiszteletére ren-
dezett ünnepélyek zavartalan lefolyásának. —
K a l u b k o v o t a német főközvetelenség egy
kavaszka a mustafabasai határállomásra ki-
sérte, hogy átadja ott a driapólyi orosz kon-
sulátus kavaszának, ki tovább vízi Konstanti-
nápolyba. — K i r á l y n é n k P á r i s b a n.
Erzsébet királyné Párisba érkezett. A francia
fővárosban a felséges asszony legföljebb 2—3
napig időzök s a legszigorubbinkongitót tartja
meg. — H a l á l o z á s. Protics, volt peter-
vári szerb követ, Belgrádban elhunyt.

A szobozslói beszámolóhoz.
Polonyi Gezanak h.-szobozslói beszámó-
lójával s annak jelentőségével meg sokáig fog-
nak foglalkozni a lapok; de nemcsak beszámó-
lója, hanem a társas ebeden mondott pohár-
köszöntője is politikai fontassággal bír, — e

A francia nyelv és a zongoraórák
csakugyan képezők, kedves tündérem, — ne-
vetett a papa; — hány éves is vagy, tündé-
rke?
— Hét éves vagyok, — felelte nagyon
komolyan Edith, — már a nyolczadikban
járók.
— No, ugy ne nagyon erőlted meg az
eszedet és hagyj a betörőkről és tolvaj-
jakról.
Ezzel bucsuzól megcsókolta őt atya.
— De mindig rajok kell gondolnom,
mondá a kis Edith, — talán mégis van egy
jó rabló a sok rossz közt és tudod, én a rossz-
zakat is sajnálom. Hiszen egész éjjel ebrén
kell lenniök és még rossz időben sem marad-
hatnak mindig otthon. És nem az ő hibajok,
hogy nem kaptak nevelést.
Különös, hogy az első a mit ma Edith a
mamájától hallott, egy betörés volt.

Nagyon szerette az ő szép mamáját és
gyermekes módon járt körülte; segített neki
az öltözködésnél, cipőjét és kezttyűjét be-
gombolta, — a zsebkendőjére illatszert önt-
ött és segített felöltöjéet ráadni, ha el-
távozott. Ma reggel a mama nagyon halvány volt
és a komorna éppen akkor beszélt el sok „ah”
és „oh” közt egy hosszú történetet.
— Milyen szerencse, hogy nem hozzánk
jöttök!

Kik, Jane, — kérde Edith.
— A rablók, Miss, a kik ma éjjel a
18-ik számú házba betörték és minden ezü-
söt és az uraság összes ekszereit elvittek.
— Ha hozzánk valaha rablók törnének
be, arra kérném Istent, hogy senki meg ne
halja, — mondá a mama, — a szivem szakadna
meg, ha mindennem elvinnék; és akkor bi-
zonyosan segítségért kiáltanék, és ki tudja,
mit tenne akkor a betörő? Ha már tolvaj

van a házban, ne kiabálj, tündérkém és ne
csinálj lármát. Inkább mindenünket rabol-
ják el, mintsem a rablót téged öljön meg!

Nem volt valami okos asszony az édes
kis mama, de kedves és jó volt és Edith siet-
tett őt megnyugtanni.
— En nem hagyjak bánatni, kedves mama,
és megmondanám neki, hogy téged meg ne
ijesztes.
— Hiszen egy rablóval is csak lehet be-
szélni!

A mama nevetett és egy negyed óra múlva
a rablók feledtek.
De még azon éjjel meg kellett egyet is-
merni Edithnek.
Atya kevéssel ebed előtt a legnagyobb
sietséggel jött haza a Cityből. Kiugrott a ko-
csiból és tüstént nejt kereste föl, kinek Edith
épp egy elbeszést olvasott föl.

Kedves Kitty, — mondá, az őt órai
vonattal Glasgowba kell utaznom; a legszük-
ségesebbet pakoltasd be kizításkamba; azonnal
indulnom kell.
— Ó, Francis, most a Norrisnál történt
betörés után éjjelre magamra hagysz?
— Hiszen itt vannak a cselédek, és az
a tündérke vigyáz reád, nemde kicsikém?
Ó a tündérke nagyon érdeklődik a rablók és
betörők iránt.

Meg vagyok róla győződve, hogy a
cselédek védelmükre nem tesznek többet, mint
tündérke. Mindhármán a cselédszobában alsz-
nak az épület tulsó részén, és ha a zajra fel-
ébrednének is, legföljebb kiabálnának.
— Tündérke nem fog kiabálni, — vele-
kedett az apa nevére; — ő valami hőstettet
fog véghez vinni. Bizalommal hagylak oltalma
alatt.
(Folyt. köv.)

pohár-köszöntőt tegnapelőtt közöltök, — ha-
nem a H.-Szobozslon jelen volt képviselő
pohár-köszöntőt térazúke miatt — meg eddig
nem volt alkalomuk ismertetni, holott ezek-
ben is fontos politikai kijelentések foglal-
tattak.

Csak kivonatossan ismertethetjük e pohár-
köszöntőket, de azt hisszük, hogy így is érdeklő-
déssel veszik olvasóink.

B. K a s I y o r az elragadt s gyújtó ha-
tású lelkesedés hangján a következő pohár-kö-
szöntőt mondta:

Kossuth nevének tiszteletére gyűltünk
itt össze. E név nemcsak egy ember, nemcsak
egy név, nemcsak egy eszme, nemcsak Magyar-
ország függetlenségének személyesítője, hanem
e név egy ragyogó pelda a magyas ember
előtt arra nézve, hogyan kell a hazá számára
élni mindig egyformán, mindig hiven, — soha
meg nem tagadva elvet se az életben, se a
halálban. Ifju volt, Magyarország még csak
ébredezett, midőn Kossuth főlemelte szavát
Zemplénmegye termébe: Legyen szabadság!

E szóra megindult a nép milliói s kivittak
a törvényes szabadságot. E szabadság meghalt
a vérpadon, dúló csatákban, — de feltámadott,
mert az elő szabadság szent lelke élt benne.
Az a férfiu, ki mindenét kockáztatta, kit fe-
nyegtetett nemcsak az akasztófa, de a mérge-
pohár is, mint bujdosó, mint hazátlan is fol-
tatta a harcot azon reményvel, hogy a fegy-
verek erejével föltámasztja a magyar szabadsá-
got. — E l e m e n t a z u r a l k o d ó k elő-
szobába, — kérve, hogy a magyar nemzet
szabadság-ügyében segítsek őt. Bebizonyította,
a világnak, hogy Magyarország nélkül nincs
Ausztria, hogy Magyarország függetlenségének
meg kell lenni. Megmutatta a legbátalmasabb
becsi kormányt, hogy Magyarország nélkül
nincs biztosítva uralma s csak akkor van jó-
vője, ha a magyar nemzet szabad. E küzde-
lemből okulva belátták, hogy Kossuthnak igaza
van s vesztett csaták után a magyar szabad-
ság ismét kivirult. Mi újra elkezdődött a hala-
dást s Magyarország fölépítése. Ekkor
Kossuth előtt ket ut állott: „Visszatérek ha-
zámba, elfogadom az utat, melyet nemzetem
elfogadott s küzdök ez uton tovább, — vagy
nem jövök haza, mert az én elveim a maguk
teljességében nincsenek helyreállítva.” Kossuth
ez utóbbit választá. Kossuth a maga hitéhez
erkölcséhez változhatatlan hű maradt, annak
feláldozta ifjuságát s öreg korának viaszalá-
sát. Radikáltak, hogy elveszítse hazáját és
ne mondhasa azt se, hogy ő magyar honpol-
gár. Mindig egy eszme, egy irány, a „haza, a
függetlenség, a szabadság szolgálatában állott
s ezen eszmékert” való hűsi önfeláldozása
ragyogó pelda nekünk magyaroknak, hogy
kitalartok legyünk a küzdelemben, maradjunk
hívek meggyőződésünkhöz, — így krtartva:
elérjük e haza önállóságot és függetlenségét.
Szükséges, hogy a nemzetben meg legyen az
erkölcsi erő a kísértésekkel szembe-állalni,

van a házban, ne kiabálj, tündérkém és ne
csinálj lármát. Inkább mindenünket rabol-
ják el, mintsem a rablót téged öljön meg!

Nem volt valami okos asszony az édes
kis mama, de kedves és jó volt és Edith siet-
tett őt megnyugtanni.
— En nem hagyjak bánatni, kedves mama,
és megmondanám neki, hogy téged meg ne
ijesztes.
— Hiszen egy rablóval is csak lehet be-
szélni!

A mama nevetett és egy negyed óra múlva
a rablók feledtek.
De még azon éjjel meg kellett egyet is-
merni Edithnek.
Atya kevéssel ebed előtt a legnagyobb
sietséggel jött haza a Cityből. Kiugrott a ko-
csiból és tüstént nejt kereste föl, kinek Edith
épp egy elbeszést olvasott föl.

Kedves Kitty, — mondá, az őt órai
vonattal Glasgowba kell utaznom; a legszük-
ségesebbet pakoltasd be kizításkamba; azonnal
indulnom kell.
— Ó, Francis, most a Norrisnál történt
betörés után éjjelre magamra hagysz?
— Hiszen itt vannak a cselédek, és az
a tündérke vigyáz reád, nemde kicsikém?
Ó a tündérke nagyon érdeklődik a rablók és
betörők iránt.

Meg vagyok róla győződve, hogy a
cselédek védelmükre nem tesznek többet, mint
tündérke. Mindhármán a cselédszobában alsz-
nak az épület tulsó részén, és ha a zajra fel-
ébrednének is, legföljebb kiabálnának.
— Tündérke nem fog kiabálni, — vele-
kedett az apa nevére; — ő valami hőstettet
fog véghez vinni. Bizalommal hagylak oltalma
alatt.

(Folyt. köv.)

mert csak az ilyen nemzet tarthat számot a jövőre. Orvendek, hogy ily virul alföldi várost s minden ízében magyar népet látok. Ezen nép előtt meghajtom fejem mint a Kossuth Lajos nepe előtt, mely nem várta be a második felszólítást: „Ha még egyszer azt üzeni“, hanem rögtön elment a haza szabadságának védelmére. E derek népet és annak polgármesteréért ürít poharát.

Nem kevésbé érdekes volt a b. K a a s Ivor második pohár-köszöntője, melyben a következőket mondta:

Az atyám mint tiszt szolgált az osztrák hadseregben. De gyanakodtak rá magyar érzelmei miatt s hadi törvényszékre elcsapták. Nekem abban, hogy magyarrá lettem, semmi érdem nincs. Itt születtem e hazában, mi lehettem volna más egyeb, mint magyar? Valamely nyelvet csak kellett volna tanulnom, hisz ugatni nem tudtam volna. Igaz, hogy lehettem volna „Soldatenkind“ is. A „Soldatenkind“ nek egy két fejű sas a hazája s egy fekete-sárga zászló a hite. Ez nekem kevés volt. Egy pingált sasért és egy sok csatában megvert zászlóért lelkesültem nem tudtam. Áldom istenemet, hogy magyarrá lettem; áldom anyámat, hogy a legelső szó, melyre megtanított, magyar szó volt. Polonyit, a kitaró küzdelem bajnokát élteti.

M a d a r á s z József, az ifju lelkeletű ósz hazán, a következő pohár-köszöntőt mondta: 1848-tól fogva mindig képviselő voltam. Most, midőn önök közt megjelenve szót kérek, bizonyára nem azért teszem ezt, hogy önöket hazaszeretetre tanítsam, mert önök öseiktől örökölték a hazaszeretetet. A ki hazájához hűtelen, az azt isten heted-izigien megbünteti. Én azért emelek szót, hogy ne azt nézzük, — különböznek, hanem azt, miben miben egyezünk. 76 éves vagyok, de lelkületben a 18 éves ifjakkal versenyzek. Én nem tagadom, hogy haladottabb állás-ponton állok, mint 1848, mert jelszavam ez: mindig előre! Én végig-küzdöttem a szabadság-harcot, — hogy merik tehát a haladottabb álláspontra miatt a gyerkőczök kérdőre vonni agjukat? Ha én alárendelem a párt egységének a magam véleményét: rendelje alá mindenki. Én folyton arra törekedtem, hogy hazám önállóvá, teljesen függetlené, nemzetemet teljesen felvirágoztató tegyem. Idejövét megmutatták nekem az u. n. á t k o s h a l m o t, melyen H.-Szoboszló polgári megégették József császár törvénytelen rendeleteit. Így egessenek meg a jövőben is minden olyan rendeletet, mely Magyarország önállóságát fenyegeti!

P a p p Elek a szomszédság és barátság révén emelt poharát, mert együtt-érzés kapcsolja őt H. Szoboszló polgáraihoz, kik Kossuth nevénapját ünneplik. Metsző guanyal szót a „b a r o m e t r u m - l e l k i i s m e r e t ű“ emberekről, kiknek ez a jelszava: „Vessünk fát a multakra“, holott a multat elfeledni hazaárulás lenne. Madarász Józsefét élteti.

M a g y a r l m r e Polonyiért, kit már előbb felköszöntött P a d r a h Sándor közegező, S o m l y ó d i István Kiss Daniéler, K o s a Barna b. Kaas Ivorért, G á t h y János a jelen volt képviselőért, S z i v ó s Géza a sajtóért, P a p p Elek a debr. függetlenségi sajtóért, b. K a a s Ivor pedig Hetey Ignacért, Borbély Ferenccért és Kiss Daniéler emelt poharát.

A buza ára.
A buza ára volna most a gazdának a fő-gondja, reménye. A termés csak jó volna, amiatt nem esik panasz, hanem bizony az árak azok sehogy sem szolgálnak.

A nagytiszteletű ur arvai.

— Vig beazély. —
I r t a : Kanizsáy Endre. (Folytatás.)
— Már ugy kell lenni, hogy ez a leány Elemerbe szerelmes, — szolt egy estelyt követő reggel a nagy tiszt. asszony, belevágya magát a fotelbe, hogy csak ugy rengett bele a szoba, hisz a főszolgabíró már nyilatkozni is akart, de nem mer, oly hideg ez a leány mindenkihez. Mit szólsz hozzá kedves öregem? monda ferjéhez fordulva, ki epen egy nem szeleió csibukszár removalásával vesződött.
— A kit szeret, ahoz megy. Sohasem fogom leányom hajlamát korlátozni.
— En ugy gondolom, hogy jobb parthira nem tehet szert, mintha Elemerhez megy. Gazdag, fényes jövő vár reá, mar most is az a hír kering a városban, hogy kitünőbb ügyvéd nincs nála, még a minisztériumba is bejuthat...
— Hát ha szereti, hozzá adjuk, szolt a nagyt. ur, miközben egy ravasz mosolyt alig tudott elitkolni, mint a ki már teljesen tisztában van a dolog felől.
A nagyt. asszony tovább akarta forsirozni a dologot, de Juliska epen belépett, s egy a level hordótól atvett levelet nyújtott át atyjának reszkető kézzel.
Hallotta talán az előbbi beszélgetést akaratlanul, vagy a level boritékán levő ismerős írás tette szorakozottá? Ki tudja?
— Pistától jön, szolt a nagyt. ur s a mint végig futott a sorokon lehangelva monda: Szegény fiú, de hamar megkelet ismerkednie az élet bajjaival. — Azt írja, szolt feleségéhez fordulva, hogy negyven hold buzavetését öntötte el a lisa, pedig fizetésének ez a főrésze.
— Talán csak nem kér tőnük, hogy uj-

A magyar gazda hozzászólt már ahoz, hogy öt évről-évre érje valami gazdasági csapás, akár jó a termés, akár rossz. Zsörtődik, panaszkodik, aztán keleti fatalizmussal megadja magát sorsának, vagy a fényezés nyugati áramlata ejti meg és pusztul.

Pedig ne vegye sem közönyvel, sem könnyelműséggel sorsát, hanem tekintsen belé az okokba és iparkodjék az okokra hatni, melyek tőle a veszedelmet elhárítják s legyen politikájának irányzója ez, ne pedig a fráziskodó politikai hangzatosság és vele a sógoraság-kommaság politikája.

Ez idő szerint például nem kevesebbről van szó, mint 45 millió forint vesztéséről a buza áraban. 45 millió forinttal érne többet Magyarország buzatermése, ha rendezett közgazdaságunk volna, ha kormányunk megette volna, a mit már rég meg kellett volna tennie: a valuta readezését.

A dolog így áll: Magyarország ez idei buzatermése körülbelül 45 millió méter-mázsa.

A külföldön is az árak elég jók volnának. Berlinben ugyanazon árak vannak az ideén is, mint tavaly és mégis a belföldön, a budapesti és bécsi tőzsdén a buza ára cca egy firtal olcsóbb.

Miért? — Mert valutánk csökkent, tavaly 160 márkáért kapott a gazda 100 firtot, az ideén pedig 178 márkával fizetik, tehát 12 márkát veszít minden 100 firtért eladott buzáján.

Ilyen ingadozásoknak kitenni az államot oly veszedelem, mely a legsúlyosabb zavart idézi elő a közgazdasági viszonyokban, melyet orvosolni a kormány egyik legfőbb kötelessége volna. Nálunk azonban sokat beszélnek bár róla már rég óta, de tenni ugy látszik nem nagyon tudnak s ma mer annyira elmaradt közgazdaságunk helyzete, hogy már Oroszország is, melynek pedig pénzügyi rendezetése nagyon rossz hírből áll, belátja, hogy mekkora veszedelem a pénzpiacot ily árulmányosoknak tenni ki s az aranyvaluta behozatalának fátad.

Pedig, hogy pénzügyi viszonyaink rendezése nem az ország gazdaságán, nem a pénzpiacunk természetében rejli valamely bajon mulik, hanem a kormány tehetetlenségén, azt ép az utóbbi hetek bérzései eseményei igazolják.

A valuta csökkenését ugyanis az idézte elő, hogy a német kormány Berlinben a tőzsdére dobott egy nagy mennyiségű osztrák rentét azért, hogy quasi próbat tegyen, vajlon mi történhetik az ő szövetséges társának értekeivel, ha valami katasztrófa folytán hirtelen a börzse vetnek egy nagy csomó papirt? Valjon fel tudja-e venni magá a szövetséges ország, vagy pedig aránytalan a s. A próba eredménye az lett, hogy a próbára tett ország pénzforgatói mohón magukhoz ragadtak az áruba bocsátott papirosokat s a rente kitűnő papirosokat bizonyult s a bizalom az osztrák-magyar pénzügyi viszonyok erejében fényesen megszilárdult, mert a külföldi bizonyosságot szerzett magának felőle.

Ezzel azonban, amint a papirosok ennek folytán emelkedett, s elért oly magas cursust, miad meg alig volt: az arany agiója rohamosan csökkent es ez a csökkenés ma cca 45 millió forint külsőbséget tesz a magyar buzára, melyet az agió miatt belföldön körülbelül egy firtal olcsóbban vásárolnak, mint külföldön eladnak s a külsőbség az agió külsőbséget.

Szabad-e ilyeneknek kitenni a magyar gazdavidágot?

ra vethethessen? szisszent fel a nagyt. asszony.

— Nem, édes feleségem, jól ismerheted sokkal szerényebb, semhogy ilyet kérjen, sőt régsáan írja, hogy jóvadóre kétszeres termés ad a föld, megiszapolja most a hullam, — de azért ha nem ker is, adok neki, szegény falusi papnak ennyi hitele nincs, majd megadja jóvadóre, ugy-e Juliska? Szólt hamiskásan hunyoritva szemével a nagyt. ur.

Juliska mit sem válaszolt, hanem gyorsan kiperdülve a szobából, leosa a t a kertbe. A nagyt. asszony, ki ambar a példás hazi csendessegnek mindig hi apostola volt, most már nem bírta tovább, kénytelen lón harczot provokálni.
— Hát kedves férjem, mondd meg csak, nem elég volt, hogy életünk java részét azzal töltöttük el, hogy mas koldus gyerekeit apoltuk, felaveitük, cselhoz juttattuk, hanem még most sem szűnik meg a te generozitasod? Nincs annak növelema letere elég tisztességes jövedelme, hogy valahára már reánk ne szoruld hoid fődibe negyven köböl buza kell, ez csak hat forintjával is kétszáz negyven forint, nem jobb volna, ha ezt is edes leányodnak tenned a takarék penztarba? Aztán mit nyugorattal a szemekkel Juliskára, tan csak nem akarod leányodat egy koldus falusi paphoz adni?

— Hát miért ne, ha szereti, szolt flegmatice a nagyt. ur, már előbb mondtam, hogy teljesen leányomra bízom, kihez menjen aóli, ebben az egy dologban nem korlátozom elvemenül fogva hajlamát. De ha en jól vettem észre, hangsúlyozta keelő nyomatekkel a nagyt. ur — ez a két fiatal egymást gyermekkoruk óta szereti; azt mondják, az effere a mamak figyelmet sem kerül ki, csodakozom rajta, hogy eszre nem vetted, — s nagyon boldog-

HELYI HIREK.

*** A király Debrecezenben.** A városházán, a király szállásdál szolgáló szobák kifestését már bevégezték, csupán a pallókön dolgoznak még s ha ezeket is bevégezték, megkezdik a bebutorozást. A folyosókat szintén kifestik, s ezeket is teljesen readebehozzák néhány nap mulva.

Említettük már, hogy a fogadtatásra polgári bandérium is kivonul. A polgárok ez ügyben kérvényt nyújtottak be a polgármesterhez; kérvényükben kifejtik, hogy ók is „óhajtanak kivonulni a fogadtatásra, lóháton, itteni polgári divat szerinti fekete ruhában, csinosan, tisztán, magyarosan.“ A polgármester a polgári bandérium ügyében tegnap értekezletet hívott össze, mely örömmel vette tudomásul a polgári bandérium kivonulását. A polgári bandérium 24 tagból fog állani, vezetője P o l g á r i Bálint lesz. A polgári bandérium kétségkívül nagyban fogja emelni a fogadtatás eredetiségét.

A szolnoki legutolsó rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy ő felségét Debrecezenben való tartózkodása alkalmával küldött-ségleg fogja időközölni. A küldöttség tagjaivá megválasztottak: Hajdu Sándor alispán, Becsey Gyula, Beniczky Géza, Blaskovics Miklós, Ehrlich Mózes, Harkányi Károly, Hegedűs Zsigmond, Horthy István, Kudlik Gyula, Koncz Menyhért, Köver János, Markbreit Sándor, Mihály István, Okolicsányi István, Pap Mór, gr. Szapáry György, Szekely Károly és Toth Mor. A küldöttséget Ujfalussy Sándor főispán fogja vezetni.

*** A kabai tüzvész.** Kabai levelezők a következőket jelenti lapunknak: Kaba lakosai még mindig a legnagyobb izgatottságban vannak s az ejjel nem igen volt ember városunkban, aki aludni tudott volna. Mikor a tűzoltó a külön vonaton elutaztak, a nádudvari-tűzoltó egylet a kabai-tűzoltókkal örseget állított a veszedelmees pontokhoz, hol minden oltás daczára füstölögtek s néha fel-fel lobbantak az úszkok. A romoknál egész ejjel sürgötek-forgáltak az emberek, kik azonban több bántuk, mint dolgoztak s eleg szomorú dolog, hogy a kabai nép igen közönyösen viselte magát a maskárával szemben; a dologra csupán a zsandárok erélyes parancsa fojtan lehetett őket kenyseríteni.

A legett helyek megrázó kepet nyujtanak. A kormos füstölő talak menett kesegbeesve öröndök kirakott homjokon a koldussa leti lakosok, — a kiknek anyji, hejlyk sem maradt, hova fejüket lenajthassák, meg a kiallott izgatottságok után rajok foras szegenyekre a nyugatokra! Egy-egy oreg ember es asszony a faradságot kiemelve oda hanyadtok, ha vagy leánya oiebe es sirva tekintetek a nagy fakra, mely csöndes otthonukból megmaradt. Neha-naha, ha eszenderedtek is a szerencsetlenek, ismet leverték őket a feire vert harang, mikor egy-egy rom kózzott laogot vetett a parázs.

A tüzvész két szerencsétlen áldozata irant nagy a részvet mindenütt. Kiterítették őket a korasz napotás kamarájában, hol egész nap egymasnak adtak át a kinneszt a latogatók.

Farkas Julianna temetése tegnap d. u. 3 órákor volt. Az egyszerű fa-koporsót először a templomba vitték, hol S z u c s László s. le-

talának lennének, ha a nagyzás hőbortjéért szetakarnok őket választani!

Tyhu! az az irózatoss, duhtól eltorzult arcz vonasokat látni, — még a nagyt. ur is földre ejte ijedeten a szeleini nem asaro csibukszárát, melyet vendégei kedveert szokott voit néha kipucolni, — még ilyen friznak negyven esztendőd kereszti, a miota hitves-tarsak, sonse látta kedves életpárját.
— Ember, mit akarsz? szolt kepeből ki-keelve, s feigrott a nagyt. asszony, hát koldusnak neveitem en a leányomat? Az akard, hogy a világ nyelvet kerüljen miatta? Kádár Juliska, es egy semmielőki Kiss Pista? A kocsisukat is Kiss Postának hívják, piuj! Hisz ha mar nincs guszusotokra a város, a vidék fiatal derek földirtokosai, kereskedői, ügy-vedei, stb. közü seaki, pedig egy sincs aki Juliskát szerencsejének ne tartana elnyerai, ha mar a mint veszem észre, minden áron saját nevelésű hadhoz akarod adni leányodat, hát csak Dr. Villiam Elemer köz es vaio ügyvedjelöltre ezer perczenttel fényesebb es gazdagabb jóvó var; itt marad a városban, nem s a kenyeiem es jólet vesz körül bentü-

ket!
— Aztán majd én hagyám itt barát-áimot s meunek falura, ha a gyermekemet látni akarom, a hol a jegyző, postamester, rektor, meg egy-egy hányt vetett doktor kepezi az aristokratáit? Nem, sona... sona... tud meg, ezt megakadályozom, ha az eg, föld öszszeszakad is... es sirva borult le a pamiagra, z o k o g v a szegény keserve-sea...
— Kedves feleségem, ne indulatoskodjál. séget keresek leányomnak, hanem — embert! dolog.

En nem hivattál, hideg csillogó fényt, dicsó-kuilonben is, mint mondtam, ez leányom dolga.

kész mondott megható beszédet. A koporáót nagyszámmal kísérték ki a temetőbe. Kecskés Gyula tanító temetése ma délelőtt 10 órákor volt s Debrecezenből is sokan mentek Kabára ez alkalomból. A szerencsétlen fiatal ember neje kétségbeesve rogyott össze ferje holttete mellett, midőn tegnap hazaérkezett. Kecskés Jánosé és leánya is itt vannak s fájdalomkra semmi nem nyujthat nekik vigasztalást.

*** Joghallgatók segély-egylete.** Vették a a debr. joghallgatók segély-egyletének jelentését az elmúlt iskolai évről. Összeállította: T. ó t h A u r e l egyesületi elnök. A gondosan összeállított jelentés teljes képet tár föl a valóban humánus ifjusági egylet egy évi működéséről. Pénz segélyben részesített az egylet az elmúlt iskolai évből összesen 23 szegény sorsu joghallgatót, kiknek összesen 301 firt. szavaztatott meg. Pénz-kölcson adatott 29 tagnak, kinek — teljes biztosíték mellett — 843 firt. utaltattott ki. Használat végett kiadott 50 taguk 91 drb. tankönyv. A könyvtár gyarapítására 45 firt 73 kr adatott ki s a könyvtár gyarapítására 45 firt 73 kr fordítattott. Az egyesület felügyelő tanára Dr. K a s z a I s t v á n, a reádes tagok száma 93 volt. Az egyleti vagyon megközelíti a 9000 firtot.

*** Tanárok gyűlése.** A tisztántli ev. ref. középiskolai tanáregyesület közgyűlésének mai, második napján megejtették a t i s z t u j i t á s t. Egyhangulag a régi tisztviselők választattak meg, — a bizottságok is csaknem kivétel nélkül a régi tagokat választották be. A közgyűlés a mai napon véget ért.

*** A kabai tűzkárosultak részére,** mihelyt a katasztrófa híre Debrecezenbe érkezett megindultak a jótékony adakozások. Az adakozók szerkesztőségüket kérvén fei az adományok közre-tetésére, mi arra szives készséggel vállalkozunk. Eddig lapunknál a következők adakoztak Dr. V a s s Antal kir. aljárásbíró, Dr. B a k o n y i Samu, S a j ó György ügyvéd, N e m e s Zoltán t. szolgabíró Dr. C s u k a János és B e n e d e k János ügyved-jelöltek 1—1 firtot, — összesen tehát 6 firtot. — A további adományokat is nyitvános nyugtázás mellett számoljuk el s bármí csekély adományt köszönettel fogadunk. Nem zarkozunk el az elő sem, ha valaki nem kizarolag a kabai, de más tűzkárosultak javára is kíván adakozni, — az egyideig azt elvárjuk, hogy a szokasos süngy-közelmények beküldi (eljegyzési, köszönet nyilvánítási s más apróbb hírek) a közlést a karosultak javára való adakozással váltsák meg.

*** Alapítványi helyek.** A helybeli országos gazdaszau tanintézet 101míves iskolájában Debrecezen város harmo alapítványi helye áresdesbe jöven, felhívatnak a felvetémi kivánon, hogy keltoen felszerelt kerényveket a f. 1890 évi szeptember hó 16-ig a városi taaaczhoz adják be. Felvetelert kérvényezhet minden olyan 16 évet betöltött ifju, ki helybeli születésű, irai, olvasni tud, jó magaviseletű, egészséges test alkott, azonban ezen keletkek meglete okmányilag igazolando. Kelt Debrecezen 1890. augusztus 25. A v á r o s i t a n a c s.

*** Vértési Arnold összes munkáiból,** melyekre az ország minden részéből jelenkeztek előfizetők, immar megjelent a 100-ik füzet is. A nagyterűk munkáiból egy-egy füzet csupán 15 arba kerül, — megszerzése tehát senkinek sem esik nagy terhe. A műhoz csinos be-kötesé tábiak is kaphatok darabonként 30 krajczárért.

*** A jegvert es elfagyott szőlők kezelése.** Az elfagyott vagy jegvert szőlők további fejlődésére döntő befolyással bír a későbbi idő-járás. Mig gyakran a hajtások es virágok tel-

— Aztán meg ha leányunk gazdag, Pista szegény, (ambar van annak tisztességes állása es jövedelme) nincs mit felai az anyagi gondoktól, annal jobban megbecsüli feleséget. Pista nagyon régi, nemes családból való, — mit tehet ő róla, hogy a nagy apja mint „u e m e s e m b e r“ eperlete mindenét? Ó talpig becsületes ember, kiismertem szívet, jellemit gyerekkora óta, felügyelem alatt volt, megvagyok győződve róla, hogy egymast nagyon szeretik, boldogok lesznek. A szeretetnek es boldogságnak nincs szüksege fényre, sem nem torúdik a pietyka kávébennek hízlegző hazudasáival. Semmiféle raag es meltsóg nem potolja a szív érzelmét.

Boldoggy falusi papok közt sokkal több boldogabb embert láttam en mar, — mint a parthie vadászát által összekerített hazaspárok vixos padloin.

— Miért vegyek én zsákba macskát, mit ismerem én erkölcsöt, jellemet, egy k n ó p á r t h i n a k* egyszeri, kétszeri látás, tapasztalásból? Én csöndes házi bekének voltam is, vagyok is barátja, ezt óhajtom gyermeke imnek is.

— Elemért még ne is említsd. Az szeretné leányunk hozományát, mit ügyved családí öszszeköttetésineket, ismeretsegünket, miből kitűnő tőkét csinálna, — idővel azonban zarnokoskodnék leányunk felett. Elemérnek csak pénz kell, ő a spekuláció embere, családja-ban a kedélyesegeek anyoma sem volna. Bene van a megromlott vér, melyet semmiféle nevelés nem képes kiirtani. Nyugodj bele, Juliska mellöz mindenkít, mert Pistát szereti. Aztán nem következik az, hogy mindig falusi pap legyen.

(Folyt. kov.)

jesen elfe addig lát csak term is aranyl ugy elete néve a v vami nehe fagyott, v illetőleg, anyagaina lása. — Összel annyit a nov felhaszná talekanyag a törzsben táció meg kedvezőbb tartalékany sabb a jóv vaszszal a azon tartak kifejlődése lekanyagab rtyek kee a legtöbb e megy. A h réset már hogy a tisz ugyanoly k mestersége szép idő k utolag fejle tápanyag-k hogy az el gyen azon nemcsak, h megmaradta kezében a nek maradt keenyen hozz elfagyott va ból es azok gyeből uj h tere a kar fiatal hajt melyek mit talekanyagok hogy azt ke Most van sz Annak tudat zik elég erő kifejlesztése szes meddő jóvó évi mű séghez kepe rünek meg- feketedve le reszák, vagy el, ugy a ves lan uj hajtás dök. Ha a n csak a régi v mely hajtaso A jegvert es a hajtások eg erősen megé jegvertes me megfuztott v képes szemm taak ki s m kepeznek, m vontandók. T a töke tartalék Ha azonban a torjúk, ugy a sere forrítat tovbóra is b egy más font Ugy a fiatal, megszeretis, rákötettségnek a kerégek, h vami hatrány gesre, mert a anyag vandorl igy erősen m nes, latjuk, h maradaak. Ou ezen serült ve kat teremtsun ha a hajtások anyagot oda v nyerhetünk. A hogy a jegvert lökten a hajta miuva eszkozo hamarabb vege got mentünk m ket nyertünk. juk, hogy a tó rülest, s hogy

jesen elfagynak, a termés, mégis meglehetősen, addig látszólag kisebb károsodás mellett nemcsak a termés nem aratunk, de a tőke fejlődése is aránylag csekély. Miután maguk a tőkések úgy elterjedtek, mint ellenálló képességre nevezve a legkülönbözőbb magatartást mutatják, vajmi nehéz egy általános utasítást adni az elfagyott, vagy jégvert tőkések mikénti kezeléséről. A földolog azonban a tőke tartalékanyagainak megbecsülése és kellő felhasználása. — Tudjuk, hogy a levelek nyáron át és ősszel annyi anyagot hasonlítanak át, a mennyit a növény saját életszükségletei fedezésére felhasználni nem bír, hanem azok, mint tartalékanyagok, részint a gyökerek, részint pedig a törzsben rakodnak le, hogy a jövő évi vegetáció megindításában közreműködjenek. Minél kedvezőbb a nyári és őszi időjárás, annál több tartalékanyag halmozódik fel és annál biztosabb a jövő évi buja fejlődés. Törjük le tavasszal a rügyeket, úgy eltávolítottuk mindazon tartalékanyagot, mely különben a rügy kifejlődésénél szerepelt volna. A vesszők tartalékanyagából új, de már sokkal gyengébb rügyek képződnek, melyeket újból letörve, úgy a legtöbb tápanyag keszlet hiány miatt tökéremegy. A harmadikban képződött rügyek kitörését már egy növény sem bírja ki. Világos, hogy a jégverés vagy fagy természetes uton ugyanolyan kárt okoz, mintha mi a hajtásokat mesterségesen törjük ki. Ha az elemi csapást szép idő követi, úgy a megmaradt rügyek az utólag fejlődő levelek az így kárba vesztett tápanyag-keszletek csakhamar pótolják, úgy hogy az első veszteség alig észrevehető. Legyen azonban az időjárás kedvezőtlen, úgy nemcsak, hogy új levelek nem fejlődnek, de a megmaradtak is elszáradnak, minek következtében a tőke elgyengül, a vesszők eretlenné maradnak. A tőke gyengítéséhez jelentékenyen hozzájárul, hogy a fiatal és részben elfagyott vagy jég által megsértett hajtásokból és azok tövéből a tavalyi vessző alsó rügyeiből új hajtások keletkeznek. — Nehány betre a káreset után gyakran a kis levelű fiatal hajtások egész erdejét láthatjuk, melyek mind hozzájárulnak a tőke tartalékanyagának fogyasztásához, — a nélküli, hogy azt később potolni képesek volnának. — Most van szükség a vanceller tevékenységére. Annak tudatában, hogy a tőke nem rendelkezik elég erővel az elötnő hajtások tökéletes kifejlésztésére s beérésére, kitörjük az összes meddő hajtásokat, kivéve a melyek a tőke jövő évi műveléséhez szükségesek. A fagy erősegehez képest a hajtások több-kevesebbe sérülnek meg. Ha egészen elfagynak, úgy megfektetve lehullanak, ha azonban csak fehéreszűk, vagy pusztán levelek és termés fagy el, úgy a vessző csupaszon marad s számtalan új hajtást hoz, melyek később eltávolítandók. Ha a megsértett hajtások kitörjük, úgy csak a régi vesszők mellettszemei hajtások ki, mely hajtások gyakran termés is hoznak meg. A jégverés által gyakran az összes levelet és a hajtások egy része lesz tonkreteve, vagy erősen megsérte. De még a különösen erős jégverés mellett is található egyes, levelüktől megfosztott vesszők, melyek még több életképes szemmel rendelkeznek. Ezek később hajtásokat ki s mindegyik több kisebb hajtásokat képeznek, melyek a válogatás alkalmával eltávolítandók. Természetes, hogy ezen hajtások a tőke tartalékanyagát nagyon igénybe veszik. Ha azonban a leveleken szárazak azonnal kitörjük, úgy a tartalékanyag a vessző beérésére fordítatik, mi által a tőke életképességét továbbra is biztosítjuk. A jégvert szőlőket meg egy más fontos körülmény is tekintetbe jö. Ugy a fiatal, mint öreg fánál a kering erősen megsérte, mely sérteések gyakran okozói a rákötettségnek. Tudjuk, hogy minden sérülés a keringet, ha az egész a faszéreg terjed, vajmi határozott befolyással van a nedvkeráregre, mert a levelek által feldolgozott tápanyag vándorlása felakad. A mellett, hogy az így erősen megsértezt vesszők könnyen elterlennek, látjuk, hogy fejlődésükben is igen határozottan maradnak. Oda kell tehát törekednünk, hogy ezen sérült vesszők helyébe minél előbb újakat teremtsünk, a mit csak úgy fogunk elérni, ha a hajtások gondos kiválogatásánál a tápanyagot oda vezetjük, hol elegendőse vesszőket nyerhetünk. A gyakran hangzottot szabály, hogy a jégvert vagy fagykárt szenvedett szőlőkben a hajtások válogatását csak pár het múlva eszközöljük, nem egészen helyes. Minél hamarabb vesszük azt, annál több tápanyagot mentünk meg s annál erőteljesebb vesszőket nyertünk. Mar nehány nap alatt meglátjuk, hogy a tőke mely részben szenvedtek sérülést, s hogy kezeljük e sérüléseket.

*** Elfogott betörők.** A multhetén, Komlóssy Arthur ügyvedi irodájában történt betörés két tettest, K. K. a s Vazul és Me s t e r József helyenküli hetesekeket elfogta a rendőrség. Az előbbi Munkácsra, az utóbbi pedig Szatmáron tartóztatták le s úgy toloncolták Debreczenbe. Tetőket azonban beismerték s vallomásuk szerint harmadik társuk is volt, kit most nyomon a rendőrség. Az ellopott pénzről már csak néhány forintot találtak náluk. A vizsgálatot a II. ker. kapitányseg vezeti.

*** A mezőgazdasági szeszgyár-tulajdonosok figyelmebe.** A mezőgazdasági szeszgyárak rövid idő alatt újból megkezdik munkájukat. A múlt szeszfőzési időnyben szükségének bizonyult kisebb mérvű átalakításokkal a szesztermeiő gazdáknak már most számot kell vetni, hogy a szeszfőzési idején kezdetekor gyára megindíthatásának semmi se állja az útját. A csorbát szenvedett gépek kijavítandók, a száhatatlanok újakkal cserélendők ki; sző-

val itt az ideje annak, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak a minden évben szokásos megújítási procedurán keresztül menjenek és az időpont egyszersmind alkalmat nyujt arra is, hogy mezőgazdasági szeszgyárunk a technikai haladás terén lépést tegyen. Mezőgazdasági szeszgyárunk műszaki tekintetben ugyszólván még csak a kezdetlegesség stádiumában van. A gyakorlatban levő régi helytelen eljárások, a nyers anyagok tökéletlen kihasználása, tüzelőanyag és munkaerőpazarlás, mind olyan körülmények, melyek nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy mezőgazdasági szeszgyárunk a versenyét nem csak fenntartani nem képes, hanem a jelenlegi válságos viszonyok nyomása alatt határozott visszaesést mutatnak. A gyárak egyfelől hiányos berendezés, másfelől pedig szakertelen és megfelelő ellenőrzés hiányában folyton üzemzavarokkal küzdenek és szesznyereményük csak ritka esetben felel meg a kívánalmaknak. E visszáss állapotokon a földmivélsügyi miniszterium által igyekezett segíteni, hogy hasonló külföldi intézmények mintájára Békésy Sándor személyében, Budapest székhellyel a mezőgazdasági szeszgyár támogatására külön székelyet alkalmazott, kinek minden, a mezőgazdasági szeszgyár tőke kérdéseiben nem csak felvilágosításokkal szolgáló feladata, hanem gyárberendezéseket, gyáratalkításokat, szesznyereményjavításokat, az egyes gyárak időszakokban való, vagy esetről-esetre történendő műszaki ellenőrzését is magára vállalni hivatása.

*** Értésítés.** A ref. egyház leánynevelő intézetében az 1890—91-ik iskolai év szept. 4-én veszi kezdetet. Felvételik minden 6 ik életévet betöltött leány gyermek válás külfömből is. — Azon növendékek is újra iratnak be, kik a megelőző évben itt neveltek. A beiratások a tanintézet helyiségekben — Czegléd utca, 2569. szám — az igazgatónál történnek augusztus hó 30-tól szeptember hó 4-ig. A tanítási díj egy iskolai évre az első osztályban 20, a többi osztályokba 30 frt, ezen felül fizet minden növendék iskolai szükségletekre 2 frtot. — A nem ev. ref. vallású növendék saját hitoktatójának 2 frtot köteles a beírás alkalmával lefizetni. Azon növendék ki az intézetbe most iratik be először, köteles keresztelési jegyét a hímő újra beoltásáról vagy arról, hogy 5 éven belül hímőlt volt, aki más iskolából jő iskolai bizonyítványát előmutatni a beírás alkalmával. Az igazgatóaság.

*** Szegedi újságró-párbaj.** mindenütt nagy részvétel mellett a szegedi újságró párbaj, melynek szegedi hírlapiró, városunk szülötte tegeap Debreczenbe érkezett szüleire, tölves vegezett. Örömmel jelentjük, hogy újjakai már teljesen felépült, csupán balkezt nem használhatja meg a súlyos kardvágás miatt.

*** Aprosagok.** A vizsgán. Tanár: Mondja meg kedves barátom, ki érezte legelőször azt, hogy a föld forog? Tanítvány: (egy kis gondolkodás után) Nőe.

*** Biztos jel.** Földbirtokos: Hallod-e anyuk, a báro szerelmes a leányunkba, legközelebb megkéri a kezét. Földbirtokosné: Honnan gondold? — Mondta? Földbirtokos: Nem mondta, de kérdezte, hogy mennyi földadót fizetek.

*** A vendéglőben.** Vendéglős: Hogy izlik a beefsteak, doctor ur? Doctor: Jó volna, csak korához képest nagyon kicsi.

*** Egy vasárnap i urlovas vágat az uton.** Felvont utána szabad egy suszterinas. — Mert futsz mindig utánam? — kérdi a vasárnapi sportsman. — Csak azért, hogy ha a nagyságos ur le fog esni, jó borra valót kapok, a miért a lovat majd megfogom.

*** Végzetes tévedés.** Az örömszülők a következő házassági jelentést küldték szét: „Örömmel tudjuk, hogy Bella lányunk egyikeket Monostory Aladár úrral... Anya és újszülött kitanón érzik magukat.”

*** Kétségbevonhatatlan.** Rendőr: Tehat azért volt itt csöddet, mert megolodott a házi ur. Lakó: Meg biz a! Éppen, hogy bevittük a kórházba. Rendőr: Aztán miről ismerték, meg hogy bolond? Lakó: Csálhatatlan jelet adta örült-ségeuk. Ma reggel minden lakója hazoéret — leszállította!

ket, már pedig a családapák adóik megfizetésén kívül még azzal is szolgálják a hazát, hogy a lakosság számát gyarapítják és emelik a társadalom erkölcsi nivóját; mondanunk sem kell, hogy pártában maradt hajadonok és új férj után vágó özvegyek nagy örömmel fogadták az új adó behozatalt, mely által a pénzügyminiszter az ő szemekben halhatatlan érdemeket szerzett magának. — Vajjon a mi pénzügyminiszterünk nem kap-e kedvet az utánzásra?

*** Kié legyen a kis kecske?** K. N. gazda az részestül az urnak azon áldásában, hogy négy fehér kecskegödölyét látott táncolni udvarán. Hanem persze az addós világlában szükség van a pénzre s így történt, hogy a kecskére vásárt birtetett a tulajdonos. Sz. meg is vett egyet a gödölyék közül, 3 frtert, mint bakot s ki is fizette az árát. Amint azonban ki akarja vinni a kapun, K. N. utána ugrik és így szól: — Hóhó, most látom, hogy ez a kecske nem bak.

— De bizony bak az — felelt Sz. A helyszínen levő tanak szakértői szemléje alapján bebizonyult, hogy a kecske csakugyan nem bak és így jelentékenyen többet ér. Azonban Sz. nem hagyja magát: azt mondja, hogy ő megvette a kecskét s ki is fizette az árát, azontúl akár bak a kecske, akár nem, ahoz seuknek semmi köze. És így keletkezett most egy kecskepör a melyben valószínűleg a bíróság fogja eldönteni hogy kié legyen a kecske

*** Piaci árak.** Az 1890. aug. hó 26-án megtartott hetivásárról.

1 Mm Buza	6.50—6.40—5.30
1 " Kétszeres	5.50—5.40—5.30
1 " Rozs	5.10—5.00—4.90
1 Mm Arpa	6.00—5.90—5.80
1 " Zab	6.00—5.90—5.80
1 " Tengeri	6.80—6.70—6.60
1 " Köles	5.00—4.80—4.60
1 Zsák Burgonya	1.00
100 kg Szalonna	47.00—46.00 45.00
100 kg Háj	45.00—44.—43.00

*** Elvesztett pénz.** A múlt pénteken egy szegény asszony a csapó-utczától a piaczig elvesztett 13 frt 20 krt. A megtaláló sziveskedjék ezen összeget a II-ik ker. kapitánysághoz beadni.

*** Szülőket figyelmebe!** Pelles J. Szepe-Remetei park helyiségre felhívjuk a szülők figyelmét, mint olyanra, melynek egész eszegeve levegője folytan a máshol fellépő gyermek-bejegések osmeretienek, s a regéyes „Pelles park” a gyermekek sáta- és mutató helyül ajánkodik. Az iskolai községi, — tehát felekezett nélküli és a legősmeretbeok soraba tartozik. A rendező tantárgyakon kívül vehetnek itt egy a fiu-mint a leány növendékek 20-gora, hegedű, fuvola s más magán orkat is az egyes tanulóktól, míg a német nyelvet a legapósabbban elsajátítják. A gyermekek folytonos-n lelkismeretes felügyelet alatt állanak. A felvétel igen jutányos, a mennyiben lazas, tüles, világitás, mosas, szolgálat, szóval teljes ellátás egy hóra 25 frt. Bovebb s részletesebb felvilágosításai készséggel szolgál Pelles Jozsef Szepe-Remetén.

*** Megbízható gyógyszer.** Zavart emésztéssel eljutott egynek, kik é vagyhiányban, feifodásban, gyomorgörökben és rendetlen székelésben szenvedés, a „Mol-féle seiditz por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Széküldés anpona utánveteni Mol A. gyógyszerész és cs. k. udv. számló által Bécs, I. Tuchlauben 9. Videki gyógyszerárakban határozottan Mol-féle készítmény kérendő az o gyári jelevényei esalirásával.

Törvényszek. — A „Tribuna” sajtóporja szeptember hó 11-en lesz a vadított padján ezuttal egy popya is fog úni, illetőleg o maga a földadót. Ugyanis a „Tribuna”-ban Kossuth és Tisza, „Ok vagy mi” cím alatt egy cikk jelent meg, mely a 48—49-es eseményekkel is foglalkozott és erős fenyegetéseket és izgatásokat tartalmazott. E cikkert a főügyész perbe fogta a „Tribuna”-t. A cikk szerzőjét a szerkesztőség vonakodott megnevezni, ajelentven, hogy felelőseget vállal érte. Erre aztan házkutatást tartottak Albin Sep. mi szerkesztőnel s a házkutatás eredménye kitunt, hogy a cikk szerzője Makavem Janos nazodi gör. kath. segedjelész. Lazitas czimen most vadítottként fog anam a popya a kovozsari esküdtszek elott. A szerkesztő Sep. mi Albin köteles figyelm elmulasztása miatt vadolja a vadíveit mely igen terjedelmes. A vadat valószínűleg ismet Juszenszky Sándor főügyész-helyettes fogja képviselni. — Az esküdtszeki tárgyalasou Peleriy Domokos törvényészi elnök fog előkölai.

A szeplőről. Szeplő . . . végzetlen elszomorítja annyi piczi szívnek, minek is vagy esen a világon? azok a sárgás, sárgás-barna pöttyek hany keseru órák szerettek már sok-sok leánykának! „Anyácskám, kérdezd meg mar azt a doktor bacsit, mit tegyünk ez ellen a csunya szeplő ellen, úgy meguntam mar.” Mi is hat az a szeplő? hogy foghatnánk ki rajta amugy istengazaba? Az elsőre könnyű, a másodikra nehéz megfelelni.

A szeplő főlöseges festéklerakodás a bőr u. n. Malpigii retegeben. Többnyire kerekded, egyszer csipkés,

másson elmosódott szélű piczi foltok lepik e az orr szárnyát, az arcot, a homlok bőrt, szintugy a test ruhafódté részeit is, a mellett, hasat, a karok belső felszínét, a hátat, a lábakat stb. Hol különállók, hol többen össze-folyva nagyobb területen egészen befőnek (nyakon, vállon, arcon.) Rendszerint nem, néha azonban tulemelkednek a bőr nivóján. Tánadásuk okát semmi esetre sem a napfény közvetlen behatása teszi, de tagadhatatlan hatalmuk van fölöttük mégis az évszakoknak. Telen halványak, csaknem egészen eltűnnek, tavasszal sötétebbek. Szőke, barna egyaránt megkapja; a haj színe nem határoz, csupán a bőr annyiban, hogy igen fehér, ugyszólván áttetsző arczbőr egyéneknek leginkább szembe-tűlik, mert legsötétebbeknek látszanak. — Ezért vöröshajukat rutit leginkább a szeplő.

Míg más festéklerakodások (lencsék) általában késő öreg korig megmaradnak, a szeplő mindég megkíméli az idős embert. Mi használ! Épen a legrosszabb kor, midőn a leányka már kezdi magát hébe-korba nézegetni az álló tükröben, hatodik, nyolcadik évében lépnek elő az alkalmatlan pöttyek.

Gyógyításuk sok bajjal jár. Miként azt Paschis bécsi József műveben „Kosmetik für Aerzte” összefoglalva találjuk, részint oly szerek segélyvel történik, amelyek fölaltják, leváltásra készítik a bőr fedő hámlját, sőt esetleg melyebb részeit is (lugok, szappanok, borax, gyengébb ásványi és más savak, kén), részint olyanok fölhasználásával, amelyek mélyreható bőrgyuladást okozván, a festéket ily módon semmisítik meg (koncentrált ásványi savak, mustárolaj, krotanolaj, hólyaghuzók, bors, veratrin, jód, szublimát és más kénosó készítmények.) A gyógyítás nehézségének az oka, hogy a festéklerakodás nem a bőr felszínén van, hanem az alatt, tehát a bőr felszínét is el kell távolítani, hogy a szeplő jussunk; azután, ha el is pusztul egyszerű másszor a folt, megint újra képződik a bőr festéke s a legközelebbi tavaszra újra kiüt a szeplő.

A lugok maguk többnyire igen marók, ezért szeplőt szereköl nem igen használják. Megfelelőbb már a szappanos borogatás borsavval vagy borax oldatával, lemosás borszeszben oldott káliszappannal (spir, saponis, kalin), beecsetelés hig savakkal (sósav) stb.

A szénsavas sok sokkal alkalmasabb szeplő ellen a lugoknál, mert enyhébb a hatásuk. A bőr fellazult felsőbb reteget leváltásra (irván, egyidőre meg van a hasznuk; termékesetesen magát a festéket elhalványítanik ezeknek sincs módjukban. Sőt ha hosszabb időn át alkalmazzuk őket, száraz-merevvé, érzékenyé válik a bőr, úgy, hogy igen finom teint-re ezek sem valók.

Ezek a lúgos szeplővizek rendszeren szénsavas káli és boraxszal készülnek, melyet rózsavizben oldanak, s glycerint is adnak hozzá. Kimball orvos az ecetsavas káli oldatát, borszeszszal és rózsaoaljal használ-tatja. Számos titkos szert hiesztel egyedül ádvőzítőnek a reklám dobja. Ezek nagyobbára mind szénsavas kálium oldatai.

Jól elmulasztja a szeplőt, lencsét, általában a bőre lerakott festék a szublimát, a kénosó egy vegyülettel kiórral. 05—1% oldatában. Nagyon erős szeplőelöl, a nagyon is szerencsétlen szép megpróbálhatja, de soha sem maga, hanem orvos felügyelete mellett. A szublimát oldattal úgy szokás eljárni, hogy a szeplős helyre vízszomszokokat rakunk, ezeket leöntözzük szublimattal, a beteg lehetleg vízszintes helyzetben tartván. Körülbelül négy óra hosszat rajta hagyjuk ezt a borítást a megszépítendő helyen. Levétele után több kisebb, avagy egy nagyobb savóval tölt hólyag támad, ezeket alapjukhoz közel felbőjük, aztan ártalmatlan pudert hintünk rá. — Szép pörkösödés áll be. — Lehall a védőpörk, alatt a bőr szép tiszta fehér. —

Úgyet kell azonban vetnünk az utó kezelésre. Ha netán korán szurtuk volna fel a hólyagot, ecetsavas olomborítással vagy bórkenőccsel főtjük be; később meg, mikor a bőr hámlo, piros, ne feledjük el a kenőcsöt meg a pudert.

Láthatja a leírásból a szives olvasó, hogy milyen erős hatású lehet a szeplőszert, azért ismételjük, hogy az orvos felügyelete nélküli ne sokat kenegesse magát. Ha nem is eljük manap-ig a kendőző szerek fenýkorát, — mert hisz ez a XVIII. elö felére esik, ha nem is melegítünk citromba rejtett aranylencsék a tűzőn hogy vele arcunk bőrének „lustre sur-naturel”-t adjunk, vagy ha nem is akarjuk szemöldekeinknek ívét megpörkölő hatagytasporával feketébbé tenni: mégis töméntelen ajánlat, hirdetés iparkodik keletet szerezni a hasznatalanabbal hasznatalanabb misztikus „egyetlen jó szerék” százanak. Közülök válsztania saját belátása szerint a laikusnak — mindig veszedelmes; mert sok szer olyan erős hatású, mint az itt leirt orvosi szerek s a hiu kendőző nagyon is pörül járhat, ha a hirdetésben bizva, titokban kenegeti az arczát. Azért forduljon inkább orvoshoz, aki tudja, hogy mit várhat a szerektől, de tudja azt is, mitől tarthat a gyógyítás közben s így képes a támadó bajt idején elhárítani.

(„Egészség”-ből)

Főszerkesztő: Sziy Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

